

ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Олена ТЕРИШНА,
перший заступник голови
Державного фонду сприяння
місцевому самоврядуванню
в Україні, кандидат наук
з державного управління

Сучасний стан професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування свідчить, що діюча система носить скоріше інформаційний або академічний характер і меншою мірою характеризується динамічністю та практичною цілеспрямованістю щодо здобуття певних навичок, необхідних для виконання посадових обов'язків.

Враховуючи специфіку управлінської діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, необхідно застосовувати більш гнучкі та мобільні форми підвищення кваліфікації, які дозволять за невеликий час покращити професійні знання, уміння та навички у конкретному напрямі управлінської діяльності.

Результати спільного проекту Державного фонду сприяння місцевому

самоврядуванню в Україні та Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO щодо пілотного курсу дистанційного навчання посадових осіб місцевого самоврядування у рамках Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування дозволяють визначити можливість застосування е-навчання в управлінській діяльності органів місцевого самоврядування, а також в загальнонаціональній системі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Метою проведеного у 2012 році навчання було набуття учасниками нових компетенцій з проектного менеджменту для вирішення проблем місцевих громад, а також формування спільноти практиків «Інновації в місцевому самоврядуванні». Розроблена програма дозволила учасникам у дистанційному режимі:

- систематизувати знання щодо розроблення інноваційних проектів, спрямованих на розвиток територіальних громад у відповідності до регіональних стратегій розвитку в рамках Всеукраїнського конкурсу проектів і програм розвитку місцевого самоврядування;

- ознайомитися із кращими практиками розвитку місцевого самоврядування і типовими помилками при розробці та впровадженні проектів;

- засвоїти різноманітні інструменти проектного менеджменту.

Електронне навчання також мало на меті започаткувати професійне спілкування між органами місцевого самоврядування з різних регіонів України за допомогою роботи електронної платформи «Спільнота практиків: інновації в місцевому самоврядуван-

ні» (Мал. 1.) для забезпечення продуктивної комунікації, обміну найкращими практиками та знаходження інноваційних рішень для вирішення проблем територіальних громад.

Курс навчання складався з 5 етапів:

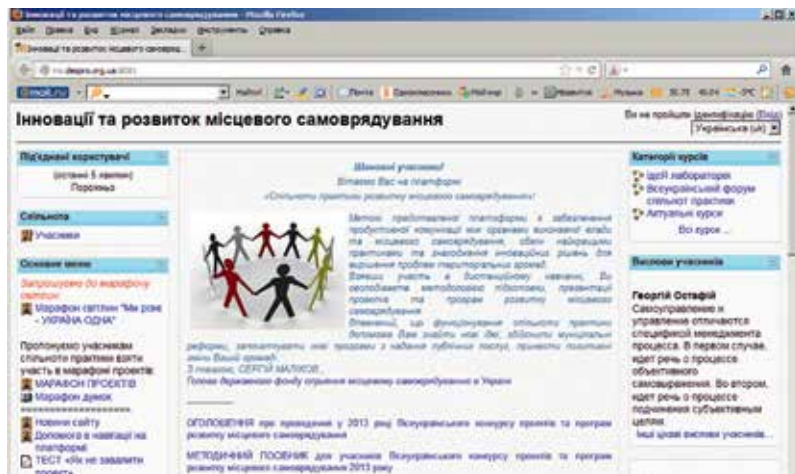
Перший етап «Пріоритети-проблеми-актуальність» – ознайомлення з нормативно-правовою базою щодо реформ та пріоритетних напрямів розвитку місцевого самоврядування.

Другий етап – «Інновації в місцевому самоврядуванні». Під час даного модуля учасники навчання мали нагоду ознайомитись з практикою використання SWOT- та GAP-аналізу, а також критеріями інноваційності проектів та типовими помилками під час їх визначення.

Третій етап «Планування проекту (основи проектного менеджменту)», присвячений формуванню планів-графіків реалізації проектів, визначенню ресурсів при плануванні та підготовці проектів та програм, формуванню бюджетів проектів.

Четвертий етап – «Оцінювання успішності та моніторинг реалізації проектів». На даному етапі учасникам було запропоновано форум-гру, під час якої вони грали роль «експерта» і навчалися самостійно оцінювати проект, шукати у ньому помилки. Таким чином, відбувся практичний навчальний майстер-клас структуризації й планування проекту.

П'ятий етап – «Рішення щодо проектною пропозиції прийнято, що дали?». Під час цього етапу було проведено широке он-лайн-консультування слухачів експертами Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні з питань підготовки та практичної реалізації проектів та програм, які подаються на Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Мал. 1. Головна сторінка платформи «Спільнота практиків: інновації в місцевому самоврядуванні»

Як додатковий комунікаційний ресурс дистанційного навчання на е-платформі було проведено «Марафон» проєктів, підготовлених учасниками дистанційного навчання для участі у Всеукраїнському конкурсі проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування. Учасники навчання під час марафону презентували розроблені проєкти, представили їх концепції, анотації.

Окрім опанування е-курсу, учасники отримали можливість активного спілкування на спеціально створеному «Всеукраїнському форумі спільнот практики», який уміщував:

- загальний форум зареєстрованих представників органів місцевого самоврядування;
- тематичні форуми спільнот практиків;
- експертний форум;
- форум представників Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні.

З метою узгодження термінів, їх спільного сприйняття було додано спеціальний ресурс «Глосарій», який заповнювався, корегувався активними учасниками, і з якого щоденно формувалася «Цитата дня».

Учасникам, окрім вивчення матеріалів курсу та ознайомлення з презентаціями і додатковими матеріалами у вигляді файлів та Інтернет-посилань, пропонувалося брати активну участь у форумах («Знайомство», форуми загального та групового обговорення за темами, посилання на складові Всеукраїнського форуму спільнот практики, «Форум побажань»).

Досвід дистанційного навчання посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад за

напрямом «Управління проєктами місцевого та регіонального розвитку» свідчить, що реалізований пілотний курс сприяв підвищенню професійних здібностей слухачів. Неабияку роль в організованому пілотному навчанні відіграло спілкування слухачів з викладачами, самостійне опанування знань, пошук однодумців і т. д. З'явилася можливість аналізувати і безконфліктно обговорювати альтернативні погляди, що сприяло обміркованому прийняттю рішень і якісній реалізації проєктів.

Реалізований Державним фондом сприяння місцевому самоврядуванню в Україні спільно зі Швейцарсько-українським проєктом «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO курс дистанційного навчання посадових осіб органів місцевого самоврядування у рамках Всеукраїнського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування на платформі «Спільнота практиків: інновації в

місцевому самоврядуванні», виявив тенденцію зростаючого професійно-активного середовища в органах місцевого самоврядування. Так, 97% слухачів під час фінального анкетування за результатами навчання підтвердили позитивне враження від електронного навчання, відзначивши як найбільш ефективні елементи курсу підготовлені для них презентації за темами, додаткові матеріали, індивідуальні завдання, спілкування на Всеукраїнському форумі, що був організований на веб-платформі; 82% слухачів підтвердили своє бажання навчатися у подібному форматі, а 94% підтвердили наміри взяти участь у дистанційному навчанні у рамках Всеукраїнського конкурсу на наступний рік; 88% слухачів зазначили, що зусилля, витрачені ними на електронне навчання, принесли значну користь для їх роботи, додали нових знань й навичок в опануванні питань з проєктного аналізу, моніторингу та оцінки проєктів, нових підходів до їх написання.

Враховуючи набутий досвід та отримані знання, посадові особи органів місцевого самоврядування внесли пропозиції щодо запровадження постійно діючих курсів підвищення кваліфікації для державних службовців та представників органів місцевого самоврядування з питань підготовки та написання проєктів у рамках Всеукраїнського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування. Зазначені пропозиції враховані під час внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2003 року «Про затвердження положення про Всеукраїнський конкурс проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування».

Мал. 2. Перспективи е-навчання

Реалізація дистанційного навчання дозволила сформувати базу даних тьюторів та експертів у сфері проектного менеджменту, персоніфікувати активне професійне середовище посадових осіб місцевого самоврядування, отримати наукове обґрунтування щодо запровадження в рамках Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування постійної дистанційної форми підвищення кваліфікації за напрямом «Управління проектами з питань місцевого та регіонального розвитку».

Наступні кроки, які планують здійснити організатори е-навчання:

- підготувати рекомендації щодо залучення успішних слухачів до регіональних навчальних заходів з питань проектного менеджменту;

- провести громадську презента-

цію результатів пілотного проекту е-навчання (ярмарок ідей розвитку місцевого самоврядування);

- запровадити проведення щорічної спільної конференції учасників та організаторів «Спільноти практиків: інновації у місцевому самоврядуванні»;

- заснувати науково-дослідну платформу розробки та реалізації проектів з питань місцевого та регіонального розвитку.

Проведена робота дозволяє визначити перспективи розвитку е-платформи «Спільнота практиків: інновації у місцевому самоврядуванні» (Мал. 2).

Таким чином, можна стверджувати, що проведене у новому форматі е-навчання дозволило об'єднати зусилля активного професійного середовища у сфері місцевого самоврядування з метою забезпечення стійкого

розвитку територіальних громад.

Враховуючи необхідність підвищення якості реалізації проектів і програм, які стали переможцями Всеукраїнського конкурсу, створення механізмів моніторингу та системи індикаторів соціально-економічної ефективності проектів — необхідне подальше проведення дослідження з метою розробки автоматизованої системи підготовки та оцінки проектів у рамках Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, формування програми дистанційного навчання за напрямом «Управління проектами з питань місцевого та регіонального розвитку», а також розробки навчального модулю щодо управління знаннями для слухачів магістратур за спеціальностями галузі знань «Державне управління».

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ

в процес підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування Донецької області

Віктор САВЧЕНКО,
начальник навчально-методичного відділу Донецького обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

Ірина РОДЧЕНКО,
начальник науково-дослідної лабораторії з проблем управління персоналом Донецького обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

Державна служба в Україні сьогодні удосконалюється з урахуванням змін державної політики, законодавства, політичної, економічної ситуації. В умовах роз-

витку конкуренції і обмеженості ресурсів зазначені зміни вимагають від посадовців професійного управління на демократичних принципах.

В свою чергу, це вимагає реформу-

вання системи підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадовців місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, що забезпечить впровадження